

מַעֲבָרִים הַצְּלָמִים, וְלֹא נִמְצְאוּ
[וְאִם נִמְצְאוּ פְגוּמִים, יַעֲבֹר עֲלֵיוּ מִחֲלוֹת וְכוּ'] בְּהֵם
יָדִים. וְאִם נִמְצְאוּ בְּהֵם יָדִים -
דִּין גְּרוּעַ, אוֹ יַעֲבֹר עֲלֵיוּ דִין שֶׁל
מִחֲלוֹת רְעוּת בְּפָגַם שְׁלָהֶם, וְהָרִי
בְּאַרְנוֹ אֶת זֶה.

וּבִסְפָרֵי הַקְּדֻמוֹנִים אוֹמְרִים יוֹתֵר,
כְּשֶׁהָרֹאשׁ נִגְרַע וְיִמְצָא הַגּוֹף - בְּנוֹ
אוֹ אֲשֶׁתּוֹ יִמְצָאוּ, וְהוּא יִסְתַּלֵּק.
וְזֶה מְדַבֵּר כְּשֶׁלֹּא חִזַּר כָּל אוֹתוֹ זְמַן
בְּתִשׁוּבָה. אֲבָל אִם חִזַּר, טַעַם
הַמּוֹת יִטַּעַם וְיִתְרַפֵּא.

וְאִם הַגּוֹף לֹא נִרְאָה וְיִמְצָא הָרֹאשׁ
- הֵם מְסַתְּלָקִים וְהוּא מְתַקֵּם, וְזֶה
מְדַבֵּר כְּשֶׁבְנוֹ הִקְטֵן בְּרִשׁוּתוֹ. וְאִם
יָדָיו פְּגוּמִים, מַעֲשֵׂה יָדָיו פְּגוּמִים,
וְגַלְיוֹ - מִחֲלוֹת רוֹדְפוֹת אוֹתוֹ.
בּוֹרַח הַצֵּלֶם וְחוֹזֵר, בּוֹרַח וְחוֹזֵר,
עֲלֵיו כְּתוּב (דְּבָרִים כח) בְּבִקְרָת תֹּאמַר
מִי יִתֵּן עֲרֹב. וְזֶה כְּשֶׁהִלְכְּנָה
מֵאִירָה וְהִלְיָה מִתְקַן בְּאוֹר.

אֲבָרְ צִדִּיקִים חֲסִידִים, כָּל יוֹם
וְיוֹם מְסַתְּלָקִים בְּלִבָּם כְּאִלּוּ אוֹתוֹ
יוֹם מְסַתְּלָקִים מִהָעוֹלָם, וְעוֹשִׂים
תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָי רְבוּנָם, וְלֹא
יִצְטָרְכוּ לְדַבֵּר אַחֵר. אֲשֶׁרֵי חֲלָקִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֹּא רֵאָה, כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי - כְּמָה
עֲלִיוֹנִים מַעֲשֵׂי הַמַּלְאָךְ הַקְּדוֹשׁ,
שְׁתָּרִי בְּאוֹתָם מַעֲשִׂים [בְּרִיחַ] שֶׁהוּא
עוֹשֶׂה לְמִטָּה, קוֹשֵׁר אוֹתָם
בְּדְבָרִים עֲלִיוֹנִים שְׁלֵמָעֵלָה,
וּכְשֶׁנּוֹטְטִים אוֹתָם לְמִטָּה וְעוֹשִׂים
בְּהֵם מַעֲשֵׂה, מִתְעוֹרֵר אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה
שְׁלֵמָעֵלָה שֶׁקְשׁוּר בּוֹ, כְּגוֹן אֲזוּב
וְעֵץ אֲרוֹז, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ הַדְּבָרִים.

וְיֵשׁ מֵהֶם שְׂאֵחוֹזִים בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ,
כְּמוֹ לוֹלֵב, וְאַתְרוּג, הַדָּס, וְעֵרְבָה,
שִׁפְלָם אֲחוֹזִים בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ
לְמַעֲלָה. וְעַל כֵּן שְׁנִינוּ, לְאַחַז
אוֹתָם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֵם מַעֲשֵׂה כְּדִי
לְעוֹרֵר חֲדוּהָ אוֹתוֹ שְׂאוּחֻז בּוֹ. וְעַל

סְנִיטְרִין זְמִינִין, וּפְתַקִּין נְטָלִין, בְּתֵר דְּנִטְלִי
לוֹן, צוֹלְמִין מִתְעַבְרִין, וְלֹא מִשְׁתַּפְּחִין (נ"א וְאִי
מִשְׁתַּפְּחִין גְּרִיעִין יַעֲבֹר עֲלֵיוּ מְרַעִין וְכוּ') בְּהוּ יָדִי. וְאִי
מִשְׁתַּפְּחִין בְּהוּ יָדִי (ע"ד), הִינָּא גְרִיעָא, אוֹ
יַעֲבֹר עֲלֵיוּ דִינָּא מְרַעִין בִּישׁוּן, בְּגִרְעוּתָא
דְּלַהוּן, וְהָא אוֹקִימָנָא לְהָא.

וּבִסְפָרֵי קְדֻמָּי אֲמַרִי יִתִּיר, כִּד רִישָׁא
אֲגִרַע, וְיִשְׁתַּפַּח גּוֹפָא. בְּרִיָּה, אוֹ
אֲנַתְתִּיהָ יִשְׁתַּפְּחוּ וְהוּא יִסְתַּלֵּק. וְהָנִי מִלִּי,
כִּד לֹא אֶהְדַּר כָּל הַהוּא זְמַנָּא בְּתִיּוּבָתָא. אֲבָל
אִי אֶהְדַּר, טַעַמָּא דְמוֹתָא יִטַּעַם, וְיִתְסִי.

וְאִי גּוֹפָא לֹא אֲתַחֲזִי, וְיִשְׁתַּפַּח רִישָׁא. אִינוּן
סְלָקִין, וְהוּא אֲתַקֵּיִם. וְהָנִי מִלִּי, כִּד
בְּרִיָּה זְעִירָא בְּרִשׁוּתִיהָ. וְאִי יָדָיו פְּגִימוּ,
עֲבִידְתָּא דִידוּי פְּגִימִין. רְגִלוּי, מְרַעִין רְדַפִּין
עֲלִיהָ. עֵרַק צוֹלְמָא וְאַהְדַּר, עֵרַק וְאַהְדַּר.
עֲלִיהָ פְתִיב, (דְּבָרִים כח) בְּבִקְרָת תֹּאמַר מִי יִתֵּן
עֲרֹב, וְהָאִי כִד נִהְרָא סִיְהָרָא, וְלִילִיָּא אֲתַתְּקֵן
בְּנַהוּרָא.

אֲבָרְ זַכָּאֵי חֲסִידִי, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא מְסַתְּפְלִי
בְּלַבִּיָּהוּ, כְּאִלּוּ הַהוּא יוֹמָא מְסַתְּלָקִי
מִעֲלֵמָא, וְעֲבָדִין תִּיּוּבָתָא שְׁלִימָתָא קָמִי
מֵאִרְיָהוּן, וְלֹא יִצְטָרְכוּן לְמַלְהָ אַחְרָא. זַכָּאָה
חֻוֹלְקָהוּן בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי, (ישעיה מג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי, כְּמָה
עֲלָאִין עוֹבְדֵי מִלְכָּא קְדִישָׁא, דְּהָא
בְּאִינוּן עוֹבְדֵי (נ"א בְּרִיין) דְּאִיהוּ עֲבִיד לְתַתָּא
קְטִיר לוֹן בְּמִלִּין עֲלָאִין דְּלַעִילָא, וְכִד נְטָלִין
לוֹן לְתַתָּא וְעֲבָדֵי בְּהוּ עוֹבְדָא, אֲתַעַר הַהוּא
עוֹבְדָא דְלַעִילָא דְקְטִיר בְּהוּ. כְּגוֹן אֲזוּבָא, עֵץ
אֲרוֹז, וְהָא אוֹקִימָנָא (דף רב ע"ב) מִלִּי.

וְאִית מְנִיָּהוּ דְאַחֲזִין בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, כְּגוֹן
לוֹלֵב, וְאַתְרוּג, הַדָּס, וְעֵרְבָה, דְּכִלְהוּ אֲחִידִין בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא

זֶה שְׁנִינוּ, בְּדַבְרִים וּמַעֲשֵׂה צְרִיף
לְהִרְאוֹת דְּבַר כְּדֵי לְעוֹרֵר דְּבַר
אֲחֵר.

זֶהוּ שְׁפָתוֹב כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי
וְלִכְבוֹדִי (בְּרֵאשִׁית) - לְעוֹרֵר כְּבוֹדִי.
בְּרֵאשִׁיתוֹ - לִיחַד לִי. יִצְרָתִיו -
לַעֲשׂוֹת בּוֹ מַעֲשֵׂה [כח]. אִף עֲשִׂיתִיו
- לְעוֹרֵר בּוֹ פֶת שְׁלֹמֶעֱלָה.

דְּבַר אֲחֵר כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי - הִינּוּ
שְׁפָתוֹב (ויקרא כג) פְּרִי עֵץ הָדָר.
וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאשִׁיתוֹ - הִינּוּ כַּפֶּת
תְּמָרִים. יִצְרָתִיו - הִינּוּ וְעַנְף עֵץ
עֵבֶת. אִף עֲשִׂיתִיו - הִינּוּ וְעַרְבֵי
נָחַל.

וְתִקְנֵן שֶׁל זֶה שְׁאֵמֵר הַכְּתוּב
וְלִקְחָתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן,
דּוֹקָא שֶׁהוּא תְּמִישִׁי עַל עֲשׂוֹר.
אֲבָל בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, אוֹתוֹ יוֹם
רֵאשׁוֹן מִי הוּא? אֵלֵא יוֹם שִׁצָּא
רֵאשׁוֹן לְנִסְע [לגל] בְּמַעֲנֵינוּ שֶׁל מִים
נוֹבְעִים, וְאֵנוּ רוֹצִים לְהַמְשִׁיכוֹ
לְעוֹלָם.

מִשָּׁר לְמַלְךְ שֶׁקָּשֶׁר בְּנֵי אָדָם
בְּמֵאָסֶר. בָּאָה אִמּוֹ הַגְּבִירָה
וְהוֹצִיאָה אוֹתָם לְחֵרוֹת, וְהַמְּלֶכֶךְ
מִשְׁגִּיחַ עַל כְּבוֹדָהּ וְנִתֵּן אוֹתָם
בְּיַדֶּיהָ. מַצָּאָה אוֹתָם רַעֲבִים
וְצִמְאִים. אִמְרָה, הֲרֵי הוֹצֵאתִי
אוֹתָם לְחֵרוֹת, תְּבִיא לָהֶם אֲכָל
וּמִשְׁקָה.

כִּךְ יוֹם הַכְּפוּרִים הִזָּה מוֹצֵיא אֶת
כָּלֶם לְחֵרוֹת, וְאֵנוּ רַעֲבִים לְמִזוֹן
וְצִמְאִים לְשִׁתִּיהָ. הִיא מַעֲטֶרֶת אֶת
הַמְּלֶכֶךְ בְּעֲטֻרוֹתָיו. בַּיּוֹם הִזָּה יִדְעֵנוּ
שְׁמִים נוֹבְעִים שׁוֹרִים עִמָּה,
שׁוֹאֲלִים לְשִׁתּוֹת לְמִי שֶׁהוֹצִיא
אוֹתָם לְחֵרוֹת, וְעַל כִּךְ קוֹרְאִים לוֹ
בַּיּוֹם רֵאשׁוֹן.

זֶה בְּסֵפֶר הָאֲגָדָה, וְהוּא יָפָה. אֲבָל
בַּיּוֹם הִזָּה, לְאַבְרָהָם שֶׁהוּא רֵאשִׁית
הַכֹּל, אִם בְּעַנְי כְּבוֹד הוּא

לְעִילָא. וְעַל דָּא תְּנִינָן, לְאַחְדָּא לּוֹן, וְלִמְעַבְד
בְּהוּ עוֹבְדָא, בְּגִין לְאַתְעָרָא חֲדוּהָ הַהוּא
דְּאַחִיד בֵּיהּ. וְעַל דָּא תְּנִינָן, בְּמַלִּין וְעוֹבְדָא
בְּעֵיין לְאַחְזָאָה מְלָה, בְּגִין לְאַתְעָרָא מְלָה
אַחְרָא.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי
וְלִכְבוֹדִי (בְּרֵאשִׁיתוֹ), לְאַתְעָרָא יְקָרִי.
בְּרֵאשִׁיתוֹ, לִיִּיחַדָּא לִי. יִצְרָתִיו, לְמַעַבְד בֵּיהּ
עוֹבְדָא (נ"א חילָא). אִף עֲשִׂיתִיו, לְאַתְעָרָא בֵּיהּ
חִילָא דְלְעִילָא.

דְּבַר אֲחֵר, כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי, הִינּוּ דְכְּתִיב
(ויקרא כג) פְּרִי עֵץ הָדָר. וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאשִׁיתוֹ,
הִינּוּ כַּפֶּת תְּמָרִים. יִצְרָתִיו, הִינּוּ וְעַנְף עֵץ
עֵבֶת. אִף עֲשִׂיתִיו, הִינּוּ וְעַרְבֵי נָחַל.

וְתִקְנֵנָּא דְהֵאֵי דְאֵמֵר קָרָא, (ויקרא כג) וְלִקְחָתֶם
לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, דִּיִּיקָא. דְּהוּא
תְּמִישָׂאָה עַל עֲשׂוֹר. אֲבָל בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן,
הַהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן מֵאֵן הוּא. אֵלֵא יוֹם דְּנַפִּיק
רֵאשׁוֹן, לְנִטְלָא (ד"א לְכֵלָא) בְּמַבּוּעוּי דְּמִיין
נְבִיעִין, וְאֵנָן בְּעֵיין לְאַמְשָׁכָא לִיהּ לְעֵלְמָא.
מְתָר לְמַלְכָּא דְקָטֵר בְּנֵי נָשָׂא בְּקִטְרוּי,
אִמִּיהּ מְטֻרוֹנִיתָא אֶתְתָּ, וְאַפִּיקַת לּוֹן
לְחֵירוֹת, וּמְלָכָא אֲשַׁגַּח לִיקְרָא דִּילָהּ, וְיַהֲב
לּוֹן בִּידְהָא. אֲשַׁפַּחַת לּוֹן פִּיפִין וְצַחִינָן,
אִמְרַתָּ, הָא אֲפִיקַת לּוֹן לְחֵירוֹ, אִיִּיתִי לּוֹן
מִיכְלָא וּמִשְׁתִּיָּיא.

כִּךְ, הָא יוֹם הַכְּפוּרִים אֲפִיק לְכֵלָא לְחֵירוֹ,
וְאֵנָן כַּפְנֵי מְזוֹנָא קְאִימְנָא, וְצַחִינָן
לְמִשְׁתִּיָּיא, הִיא אֲעֶטְרַת לְמַלְכָּא בְּעֲטֻרוּי.
בְּהֵאֵי יוֹמָא יִדְעֵנָּא, דְּהָא מִיין נְבִיעִין עִמָּה
שְׁרִיין, שְׁאִילָנָא לְמִשְׁתִּיָּיא, לְמֵאֵן דְּאַפִּיק
לּוֹן לְחֵירוֹ. וְעַל דָּא קְרִינָן לִיהּ יוֹם רֵאשׁוֹן.

דָּא בְּסֵפֶרָא דְאַגְדָּתָא וְשְׁפִיר הוּא. אֲבָל בְּהֵאֵי יוֹמָא, לְאַבְרָהָם שִׁירוֹתָא